

Μ.Π.5

Αριθμός 444/2003.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Γ' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Παναγιώτη Φιλιππόπουλο, Αντιπρόεδρο, Αχιλλέα Ζήση, Ιωάννη Βερέτσο, Σπυρίδωνα Μπαρμπαστάθη και Κωνσταντίνο Μουλαγιάννη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 5 Φεβρουαρίου 2003, με την παρουσία και της γραμματέως Αικατερίνης Μανιατάκη, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Των διαδόχων της αρχικής αναιρεσείουσας – καθών η κλήση: 1) Γεωργίου Καλογράνη, 2) Μαρίας Γεωργίου Καλογράνη και 3) Ευαγγελίας συζ. Αριστείδη Ζαρούδη, το γένος Γεωργίου Καλογράνη, κατοίκων Αμαρουσίου Αττικής, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμων της αποβιώσας αρχικής

αναιρεσείουσας Καλλιρρόης συζ. Γεωργίου Καλογράνη, οι οποίοι δεν παραστάθηκαν στο ακροατήριο.

Των διαδόχων του αρχικού αναιρεσιβλήτου - καλούντων: 1) Μαρίας χήρας Δημ. Παπαδιαμαντή, κατοίκου Μόντρεαλ Καναδά, για την οποία εμφανίστηκε ο διαπληρεξουσίου εκπρόσωπός της Χρήστος Ηλιόπουλος και διόρισε πληρεξούσιο δικηγόρο της τον Αθανάσιο Νιάνιο, και 2) Γεωργίου Δημ. Παπαδιαμαντή, κατοίκου Αριζόνας ΗΠΑ, που εκπροσωπήθηκε από τον ίδιο ως άνω δικηγόρο, ως εκ διαθήκης κληρονόμων του αποβιώσαντος αρχικού αναιρεσιβλήτου Δημητρίου Γεωργίου Παπαδιαμαντή.

Παρατήρηση
Θ. Εισαγγελέως

[Handwritten signature]

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 8.1.1994 αγωγή της ήδη αποβιώσας αναιρεσείουσας, που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Σάμου. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 191/95, προδικαστική, 113/98, οριστική, του ίδιου Δικαστηρίου και 129/2000 του Εφετείου Αιγαίου. Την αναίρεση της τελευταίας αποφάσεως ζήτησε η αναιρεσείουσα με την από 26.1.2001 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αιτήσεως αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, παραστάθηκαν μόνον οι διάδοχοι του αναιρεσιβλήτου όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο εισηγητής Αρεοπαγίτης Κωνσταντίνος Μουλαγιάννης ανέγνωσε την από 28.1.2002 έκθεση του κωλυομένου να μετάσχει στη σύνθεση του Δικαστηρίου τούτου Αρεοπαγίτη Γεωργίου Χριστόφилου, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της κρινομένης αιτήσεως αναίρέσεως. Ο πληρεξούσιος των διαδόχων του αναιρεσιβλήτου ζήτησε την

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Αριθμ. αποφ. 444/2003 σελ.3

απόρριψη της αιτήσεως και την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή νομίμως επανεισάγεται προς συζήτηση η κρινομένη αίτηση αναιρέσεως μετά το θάνατο του αναιρεσιβλήτου Δημητρίου Παπαδιαμαντή, στη θέση του οποίου συνεχίζουν εκουσίως τη δίκη κατ' άρθρ. 286 εδ. α' και 290 ΚΠολΔ οι παριστάμενοι κληρονόμοι του (σύζυγος και υιός του), οι οποίοι επισπεύδουν την επανάληψη της δίκης και κατ' άρθρ. 291-292 του ιδίου Κώδικα, μετά τη διακοπή της, λόγω θανάτου της αναιρεσείδουσας Καλλιρόης Καλογράνη την 13-7-2001, αφού προσεκάλεσαν τους κληρονόμους της (σύζυγο και θυγατέρες) μετά την τετράμηνη προθεσμία προς αποποίηση και την πάροδο τριάντα ημερών από της προσκλήσεως.

Επειδή, όπως προκύπτει από τις προσκομιζόμενες εκθέσεις με αριθμούς 8261δ'-8263δ'/7-11-2001 και 9197δ'-9199δ'/9-4-2002 του δικαστικού επιμελητή Αθηνών Ευθυμίου Γκούμα, επικυρωμένα αντίγραφα της κρινομένης αναιρέσεως και της από 7-2-2002 κλήσεως με την πάνω σ' αυτή πράξη ορισμού της προκειμένης δικάσιμου προς συζήτησή της, επιδόθηκαν με επίσπευση των αναιρεσιβλήτων νομοτύπως και εμπροθέσμως στους ως άνω κληρονόμους της αρχικής αναιρεσείδουσας, οι οποίοι δεν εμφανίσθηκαν κατά την εκφώνηση της υποθέσεως από τη σειρά του πινακίου, ούτε κατέθεσαν δήλωση κατ' άρθρο 242 παρ. 2 ΚΠολΔ και

συνεπώς πρέπει να συζητηθεί η υπόθεση σαν να ήσαν παρόντες (576 ΚΠολΔ).

Επειδή κατά τις διατάξεις των άρθρων 1718 και 1719 αρ. 4 ΑΚ όπως το τελευταίο ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 30 του Ν. 2447/1996, η διαθήκη είναι άκυρη αν ο διαθέτης κατά το χρόνο συντάξεώς της δεν έχει συνειδηση των πράξεών του ή στερείται της χρήσεως του λογικού λόγω πνευματικής αθρόνειας. Κατά την έννοια της τελευταίας διατάξεως έλλειψη συνειδήσεως των πράξεων υφίσταται όταν ο διαθέτης αδυνατεί να διαγνώσει την ουσία και το περιεχόμενο της επιχειρούμενης πράξεως, χωρίς να απαιτείται γενική και πλήρης έλλειψη συνειδήσεως του εξωτερικού κόσμου αρκούσης της συγχύσεως της σε μεγάλο βαθμό, ενώ στέρηση της χρήσεως του λογικού εξαιτίας πνευματικής ασθεनेίας υπάρχει όταν ο διαθέτης εξαιτίας κάποιας πνευματικής νόσου αδυνατεί να προσδιορίσει ελεύθερα τη βούλησή του με λογικούς υπολογισμούς και κυριαρχείται από παραστάσεις, αισθήματα, ορμές ή επιρροές τρίτων. Η συνδρομή ανικανότητας του διαθέτη με τις ανωτέρω μορφές σε συσχετισμό και με τα αίτια που την προκάλεσαν, ανάγεται στη διάγνωση πραγματικής καταστάσεως που διαφεύγει τον αναιρετικό έλεγχο. Εξάλλου ο από το άρθρο 559 εδ. 19 ΚΠολΔ λόγος αναιρέσεως για έλλειψη νομίμου βάσεως της αποφάσεως, ιδρύεται όταν από το αιτιολογικό της δεν προκύπτουν σαφώς τα περιστατικά που είναι αναγκαία για την κρίση του δικαστηρίου στη συγκεκριμένη περίπτωση, περί

«Επικλήθηκε»
Θ. Εισηγητής

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Αριθμ. αποφ. 444/2003 σελ.5

της συνδρομής των νομίμων όρων και προϋποθέσεων της ουσιαστικής διατάξεως που εφαρμόσθηκε, ή περί της μη συνδρομής τούτων που αποκλείει την εφαρμογή της, καθώς και όταν η απόφαση έχει ανεπαρκείς ή αντιφατικές αιτιολογίες ως προς το νομικό χαρακτηρισμό των περιστατικών που έγιναν δεκτά και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Αντίθετα δεν ιδρύεται ο ανωτέρω λόγος αναιρέσεως, όταν οι ελλείψεις της αποφάσεως ανάγονται στην εκτίμηση (ανάλυση, στάθμιση και αξιολόγηση) των αποδείξεων και στην αιτιολόγηση του εξαγομένου από αυτές πορίσματος, αρκεί τούτο να διατυπώνεται σαφώς (ΟΛΑΠ. 861/84). Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφασή του, δέχθηκε ότι η διαθέτιδα Μαρία θυγ. Γεωργίου Παπαδιαμαντή νοσηλεύθηκε από Ιανουάριο 1994 μέχρι 15-4-1994 σε νοσηλευτική κλινική των Αθηνών για σακχαρώδη διαβήτη, καρδιακή ανεπάρκεια, εγκεφαλικό επεισόδιο και εκτακτοσυστολική αρρυθμία και σε νοσοκομείο της Σάμου για σακχαρώδη διαβήτη, καρδιακή ανεπάρκεια, άνοια και αρτηριοσκληρυντική εγκεφαλοπάθεια, απεβίωσε δε την 1-9-1994 σε ηλικία 87 ετών με αιτία θανάτου γενική αρτηριοσκλήρυνση και καρδιακή ανεπάρκεια - πλήρη αρρυθμία. Δέχθηκε ακόμη το Εφετείο, ότι δεν αποδείχθηκε ότι η διαθέτιδα κατά το χρόνο συντάξεως της υπ' αριθμ. 23758/27-4-1994 δημοσίας διαθήκης της ενώπιον του συμβ/φου Σάμου Ιωάννη Κιράκη, εξαιτίας των προαναφερομένων ασθενειών της, δεν είχε συνείδηση των πράξεών της, ώστε να μη έχει επίγνωση της σημασίας και του

περιεχομένου της διαθήκης, ούτε ότι δεν είχε τη χρήση του λογικού, ώστε να αποκλειόταν ο ελεύθερος προσδιορισμός της βουλήσεώς της με λογικούς υπολογισμούς. Με βάση τα ανωτέρω το Εφετείο έκρινε ότι ήταν απορριπτέα ως ουσιαστικά αβάσιμη η ένδικη αγωγή της αναιρεσείουσας περί ακυρώσεως της ως άνω διαθήκης και απέρριψε την έφεση κατά του πρωτοβαθμίου αποφάσεως που είχε κρίνει ομοίως. Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν εστέρησε την απόφασή του νομίμου βάσεως, αφού κατά τα προεκτιθέμενα διέλαβε σ' αυτήν επαρκείς, σαφείς και μη αντιφατικές αιτιολογίες που επιτρέπουν τον αναιρετικό έλεγχο για την εφαρμογή των ως άνω ουσιαστικών διατάξεων. Επομένως ο δεύτερος λόγος της αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος κατά το μέρος του από το άρθρο 559 εδ. 19 ΚΠολΔ, με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα και κατά το υπόλοιπο μέρος του ως απαράδεκτος, διότι με αυτόν πλήσσεται η επί της ουσίας κρίση του Δικαστηρίου υπό την επίκληση ανεπαρκών και αντιφατικών αιτιολογιών, αναγομένων στην αιτιολόγηση του ως άνω σαφούς αποδεικτικού πορίσματος της αναιρεσιβαλλομένης.

Επειδή ο πρώτος από το άρθρο 559 αριθ. 11 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης με τον οποίο προβάλλεται αιτίαση για μη λήψη υπόψη από το Εφετείο των καταθέσεων των με πρόταση της ήδη αναιρεσείουσας εξετασθέντων μαρτύρων, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι από την περιεχομένη στην αναιρεσιβαλλομένη βεβαίωση ότι το Εφετείο σχημάτισε το αποδεικτικό του πόρισμα και «από τις καταθέσεις των

επρόθετος
Εισηγητής

Αριθμ. αποφ. 444/2003 σελ.7

μαρτύρων αποδείξεως και ανταποδείξεως που περιέχονται στις επικαλούμενες και προσκομιζόμενες εισηγητικές εκθέσεις του εισηγητή και του εντεταλμένου δικαστή που διορίσθηκαν από το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο», σε συνδυασμό με το όλο περιεχόμενο της αποφάσεως, καθίσταται αναμφίβολο ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη και συνεκτίμησε τις φερόμενες ως μη ληφθείσες υπόψη ως άνω μαρτυρικές καταθέσεις.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 26-1-2001 αίτηση των υπεισελθόντων στη δίκη Γεωργίου Καλογράνη κ.λ. περί αναιρέσεως της υπ' αριθμ. 129/2000 αποφάσεως του Εφετείου Αιγαίου. Και

Καταδικάζει τους αναιρεσείοντες στη δικαστική δαπάνη των επίσης συνεχιζόντων τη δίκη αναιρεσιβλήτων, την οποία ορίζει σε χίλια εκατόν εβδομήντα (1.170) Ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 26 Φεβρουαρίου 2003. Και

Δημοσιεύθηκε στο ακροατήριό του στις 19 Μαρτίου 2003.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΚΥΛΩΣ
21.18Λ. 2003
Αθήνα
Αντιπρόεδρος
Παναγιώτης Παπασιωτίρης

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Για τη νόμιμη σύσταση και
την κατά σειρά παραγγελίας
έκδοσή του.
Αθήνα, αυθιμερόν
Η Γραμματέας
Παναγιώτης Παπασιωτίρης

• • • ρ ή θ ή κ •
• Εισηγητής